

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ
ДУ «НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ВИЩОЇ
ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ»**

**Матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції
здобувачів вищої освіти**

МОЛОДЬ – АГРАРНИЙ НАУЦІ І ВИРОБНИЦТВУ

***Ad linguas et culturas per cognitionem
(до мов і культур через пізнання)***

24 квітня 2024 року

**Біла Церква
2024**

УДК 378-057.875:001:63(043.2)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Шуст О.А., д-р екон. наук, ректор.

Варченко О.М., д-р екон. наук.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Зубченко В.В., канд. екон. наук.

Ковальчук І.В., канд. юрид. наук.

Резнік В.Г., старш. виклад.

Куманська Ю.О., канд. с.-г. наук.

Олешко О.Г., канд. с.-г. наук.

Відповідальна за випуск – **Олешко О.Г.**, канд. с.-г. наук.

Ad linguas et culturas per cognitionem (до мов і культур через пізнання): матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти. 24 квітня 2024 р. – Біла Церква: БНАУ, 2024. – 67 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

©БНАУ

добробуту, чітке дотримання аристократичного стилю життя, необхідність кожного дня утверджувати свої переваги [2].

Містер Дарсі – надзвичайно цікавий персонаж роману, адже в ньому поєднуються два вищезгадані наслідки володіння грошима. Завдяки особистим задаткам, статусу, статусу в суспільстві він був вихованим, освіченим, щедрим і добрим. Навіть містер Вікхем, коли розповідає про характер Дарсі Елізабет, помилково сприймає його стану гордість за гордовитість та пиху: «...*Family pride, and filial pride* – for he is very proud of what his father was – have done this. ...He has also *brotherly pride*, which, with some brotherly affection, makes him a very kind and careful guardian of his sister, and you will hear him generally cried up as the most attentive and best of brothers.» (...Спонукою до цих вчинків була його родинна гордість і гордість синівська, бо він дуже пишається своїм батьком. ...Окрім цього, він має ще й братню гордість, котра, в поєднанні з певними братніми симпатіями, робить його надзвичайно чуйним і пильним охоронцем власної сестри.) [1;3].

Тим не менш, містер Дарсі як представник заможної аристократії спершу вважає себе вищим за решту персонажів, через своє багатство та соціальне походження, адже у ньому з дитинства розвивалась гордовитість. Незважаючи на бездоганність його виховання, він “був зверхнім, стриманим, прискіпливо-примхливим, а його манери, попри їх витонченість, були не надто привітними”. До прикладу, гордовитість його проявилась під час пропозиції Елізабет, коли він згадав “недостатню знатність її родичів та його небажання з ними родичатися”. На щастя, під кінець твору він зміг усвідомити, наскільки егоїстичним і гордовитим було його ставлення до інших. Дарсі вдалося еволюціонувати та удосконалити свій характер. Концепт «станової гордості» Джейн Остін характеризує поважним відношенням до людей, що перебувають соціально нижче за походженням і критичним ставленням до себе [2].

Отже, наявність у творі двох ключових аспектів дає можливість простежити їх взаємозалежність від зовнішніх чинників. У багатьох випадках персонажі чинять відповідно свого становища у суспільстві, якому, в свою чергу, сприяє наявність грошей. Але є винятки: статок надає людині більше можливостей для саморозвитку та допомоги іншим, та не всі обирають цей праведний шлях.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. The Project Gutenberg eBook of Pride and prejudice, by Jane Austen. URL:https://www.gutenberg.org/files/1342/1342-h/1342-h.htm#CHAPTER_III
2. Вотінцева М.Л. Варіант перекладу концепту «гордість» (на матеріалі романів Джейн Остін). Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філологія. 2014. № 12. С. 166–168. URL: <http://www.vestnik-philology.mgu.od.ua/archive/v12/46.pdf>
3. Джен Остін. Гордість і упередження. Бібліотека української літератури. URL: <https://www.ukrlib.com.ua/world/printit.php?tid=8568&page=3>
4. Панченко О.І. Концепт гроші в англійській та українській мовах. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Лінгвістика. 2019. Вип. 36. С. 81–84. DOI:10.32999/ksu2413-3337/2019-36-17/

УДК 811.133.1'27

СОЙМА Д.Р., студентка

Науковий керівник – **СТОЛБЕЦЬКА С.Б.**, ст. викладач
Білоцерківський національний аграрний університет

ОСОБЛИВОСТІ ВЖИВАННЯ ЗАПЕРЕЧЕННЯ У ФРАНЦУЗЬКІЙ МОВІ НА МАТЕРІАЛІ ПОВІСТІ-КАЗКИ «LE PETIT PRINCE» А. ДЕ СЕНТ-ЕКЗЮПЕРІ

У даній публікації розглядаються різноманітні типи заперечень у французькій мові на матеріалі повісті-казки «Маленький принц» А. Де Сент-Екзюпері. Основну увагу приділено синтаксичним запереченням, що реалізуються простими («поп», «пе») та складними заперечними прислівниками, утвореними поєднанням «пе» з іншими словами.

Ключові слова: французька мова; типи заперечень; прості заперечні прислівники; складні заперечні прислівники; Маленький принц.

У французькій мові, як і в будь-якій іншій мові світу, розрізняють три основні типи речень: стверджувальні, питальні та заперечні. В нашому дослідженні ми зосередимося на останньому, а саме на типах заперечень, які існують у французькій мові. Ілюстративний матеріал буде представлено на основі прикладів із повісті-казки «Маленький принц» («Le Petit Prince») видатного письменника та авіатора Антуана де Сент-Екзюпері. Актуальність дослідження полягає у можливості кращого розуміння різноманітності та функцій заперечних конструкцій французької мови, що є важливим для подальшого вивчення мови та розвитку мовної компетенції. Предметом дослідження є заперечення у французькій мові. Об'єктом дослідження – особливості видів заперечення та їх використання в творі «Le Petit Prince».

Існує багато різноманітних видів заперечень, таких як: синтаксичні, морфологічні, лексичні та позамовні засоби вираження категорії заперечення. У даному дослідженні основна увага приділяється синтаксичним запереченням у французькій мові, які реалізуються за допомогою заперечних прислівників. Заперечні прислівники поділяються на прості та складні. До простих заперечних прислівників належать «*pas*» та «*ne*». Складні заперечні прислівники утворюються шляхом поєднання частки «*ne*» з іншими словами, формуючи стійкі заперечні конструкції. Зокрема, «*ne*» може поєднуватися з: 1) іменниками «*pas*» (дослівно ‘крок’), «*point*» (дослівно ‘крапка, пункт’), «*goutte*» (дослівно ‘крапля’); 2) прислівниками «*plus*» (‘більше’), «*jamais*» (‘ніколи’), «*guère*» (‘небагато’), «*nullement*» (‘зовсім ні’); 3) неозначеними займенниками «*aucun*» (‘жоден’), «*personne*» (‘ніхто’), «*rien*» (‘ніщо’), «*nul*» (‘ніякий’). [1, с. 17-23] Важливо також зазначити, що у французькій мові механізм створення заперечення відрізняється від української. На відміну від української мови, де заперечення може стосуватися будь-якого члена речення, у французькій воно переважно прив’язане до дієслова і має чіткі правила розташування у реченні відповідно до граматичних норм мови. А як відомо, норма сучасної французької мови вимагає подвійного заперечення, яке може виражатися за допомогою “*ne*”+будь-який підсилювач (прислівник, займенник...). [2]

Основні типи заперечень, які зустрічаються в повісті-казці «Le Petit Prince»

— Ne ... *pas* – не...

Mais le petit prince **ne** répondit **pas**. [4, с. 21]

— Ne ... *plus* – більше не...

Les hommes **n’ont plus** le temps de rien connaître. [4, с. 66]

— Ne ... *que* – тільки...

Elle **ne** voulait apparaître **que** dans le plein rayonnement de sa beauté. [4, с. 25]

— Ni ... *ni* – не... , ані ...

Alors je **ne** lui parlais **ni** de serpents boas, **ni** de forêts vierges, **ni** d’étoiles. [4, с. 4]

— Ne ... *jamais* – ніколи не...

Le petit prince **ne** renonçait **jamais** à une question, une fois qu’il l’avait posée. [4, с. 22]

— Ne ... *personne* – нікого не ... / *personne* ne ... – ніхто не...

Il y avait toujours eu, sur la planète du petit prince, des fleurs très simples, ornées d’un seul rang de pétales, et qui ne tenaient point de place, et qui **ne** dérangeaient **personne**. [4, с. 25]

Personne ne vous a apprivoisées et vous n’avez apprivoisé personne. [4, с. 67]

— Ne ... *rien* – нічого / *rien* ne ... – ніщо не

Il **n’avait en rien** l’apparence d’un enfant perdu au milieu du désert, à mille milles de toute région habitée. [4, с. 4]

Rien n’est parfait, soupira le renard. [4, с. 65]

— Ne ... *aucune* – не ... ніякого

Cela **n’a aucune** importance. [4, с. 33]

— Ne ... *nulle part* – не ... ніде

Et si je connais, moi, une fleur unique au monde, qui **n’existe nulle part**, sauf dans ma planète, et qu’un petit mouton peut anéantir d’un seul coup, comme ça, un matin, sans se rendre compte de ce qu’il fait, ce n’est pas important ça ! [4, с. 23]

— Ne pas – не...

Tu es sûr de **ne pas** me faire souffrir longtemps ? [4, с. 78]

— Ne ...point – не ...

Si les chasseurs dansaient n'importe quand, les jours se ressembleraient tous, et je **n'aurais point** de vacances. [4, с. 66]

— Ne ... guère – не дуже...

Je **n'aime guère** prendre le ton d'un moraliste. [4, с. 17]

Ne... point i Ne... guère - це два літературних заперечення, які можна зустріти в класичних книгах або наукових працях, але ніколи в розмові (хіба що в цитаті або в гумористичному контексті). [3]

Отже, у французькій мові заперечення можуть бути виражені різними способами та конструкціями, що створює широкий спектр виразних можливостей. Дане дослідження показує, наскільки французька мова багата на різноманітні форми заперечення, а вивчення цих форм, зокрема синтаксичних, через аналіз тексту "Le Petit Prince" Антуана де Сент-Екзюпері, дозволять краще зрозуміти особливості французьких заперечень, завдяки наведеним прикладам.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Мокра О.М. Заперечення у сучасній французькій мові: структурно-семантичні та функціональні параметри: дис. ... канд. філол. наук. Львів: ЛНУ, 2006. 190с .
2. Фенюк Л.Д. Способи вираження категорії заперечення у французькій мові. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. 2009. URL:http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nznuoaf_2009_11_69 (дата звернення: 10.04.2024).
3. French Negation: Learn How to Form Negative Sentences. FrenchPod101.com Blog. URL:<https://www.frenchpod101.com/blog/2021/08/10/french-negation/> (date of access: 10.04.2024).
4. Saint-Exupéry A. d. Le Petit Prince (French Language Edition). Harvest Books, 2001. 96 p.

УДК 81'25

СОЙМА Д.Р., студентка

Науковий керівник – **МИХАЙЛЕНКО О.О.**, канд. філол. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕДАЧІ ГРАФОНІВ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ НА УКРАЇНСЬКУ (НА МАТЕРІАЛІ РОМАНІВ «КВІТИ ДЛЯ ЕЛДЖЕРНОНА» ТА «ТАМ, ДЕ СПІВАЮТЬ РАКИ»)

У цій публікації розглядаються особливості стилістичного явища «графон» та проблеми його передачі у перекладі з однієї мови на іншу. Основну увагу приділено аналізу графонів у романах «Квіти для Елджернона» Денієла Кіза та «Там, де співають раки» Делі Оуенса, а також підходам перекладачів до відтворення цих особливостей українською мовою.

Ключові слова: графон, класифікація графонів, оказіональні та рекурентні графони, прийом нейтралізації, прийом увиразнення, прийом компенсації.

Багато років увагу перекладознавців привертає цікаве стилістичне явище під назвою «графон», що прикрашає текст, надаючи йому неабиякої унікальності та ефекту, проте іноді становить проблему при здійсненні перекладу.

Першими дослідниками, які займалися вивченням графону, були В. Кухаренко, О. Мороховський, Л. Ємельянова та Н. Міщенко [5, с. 27]. Термін «графон» вперше ввела В.А. Кухаренко, визначивши його як навмисне порушення графічної форми слова чи словосполучення для відтворення автентичної вимови. Вона виділила дві головні причини порушень: 1) перша пов'язана з настроєм, емоційним станом у момент мовлення, віком, тобто має *оказіональний*, непостійний характер; 2) друга відображає походження, освітній, соціальний статус героя і носить *рекурентний*, постійний характер. [3, с. 19].

За визначенням дослідниці Л. Ємельянової, графон є фонографічним засобом, який, з одного боку, не порушує вимовну норму слова, а з іншого боку, не сприймається

ЗМІСТ

Антоненко А.О., Столбецька С.Б. Etymological analysis of Latin loanwords in French gastronomic terminology.....	3
Барташ А.С., Чернишук Ю.І. Локалізація навчального тексту як проблема міжкультурної та перекладної адаптації.....	4
Береза К.М., Велика К.І. Belief in magic from the point of view of psychology.....	6
Бондар А.О., Рєзнік В.Г. Пізнавальна самостійність студентів-філологів як основа професійної компетентності: особливості формування та розвитку.....	8
Вакула Б. В., Біліченко А.М. Luther Burbank: a plant breeder, a horticulturist and a legend.....	9
Васьківський К.О., Ігнатенко В.Д. Українська локалізація ігор та її проблеми.....	12
Волинець А.А., Цвид-Гром О.П. Розстріляне відродження в історії української літератури з погляду сучасності.....	14
В'юнник Д.В., Тарасюк А.М. Names of colours in different languages: how colour perception changed our speech and way of thinking.....	16
Гарська А.Ю., Цвид-Гром О.П. Празька школа нескорених українців 20-х років ХХ....	18
Гладкий М.Д., Погоріла С.Г. Особливості молодіжного сленгу студентів.....	19
Грушко М.О., Марчук В.В. Constructive breeders of selected breeds of dairy cattle.....	21
Гур'янова В.В., Тимчук І.В. Шляхи самостійного вивчення та вдосконалення рідної мови.....	22
Дідоренко О.С., Рєзнік В.Г. Ukrainische Flüchtlinge in Deutschland: Schwierigkeiten der Sprachlichen Integration (Українські біженці у Німеччині: труднощі мовної інтеграції).....	24
Жураковський Н.С., Велика К.І. Role of rehabilitation gardens in child therapy.....	26
Іщенко В.В., Пилипенко І.О. Локалізація відеоігор як спосіб поширення знань у перекладознавстві.....	27
Завадська Д.В., Чернишук Ю.І. The peculiarities of translating advertising texts.....	29
Захарчук К.В., Рєзнік В.Г. Методи формування позитивної мотивації в учнів середніх закладів освіти до вивчення іноземних мов (на прикладі німецької мови).....	31
Кашнікович В.В., Велика К.І. State cadastre of territories and objects of the nature reserve fund.....	33
Кириленко В.А., Велика К.І. Horticulture for militaries: provision of rest, rehabilitation and psychological support.....	34
Корчак Ю.М., Дем'яненко О.О. Роль жіночих образів у романі Олександра Дюма "Три мушкетери".....	36
Макєєва Г.М., Зелінська В.А. Veterinary services in the military based on the USA experience.....	38
Мельник О.П., Цвид-Гром О.П. Актуальні тенденції реалізму в українській літературі середини ХІХ століття.....	41
Мельнік О.А., Ігнатенко В.Д. Фразеологічні одиниці з компонентом кольору у французькій мові.....	42
Міщенко О.С., Чернишук Ю.І. Semantics of the conceptual component of HEAVY concepts and LIGHT in English discourse.....	44
Пасічний М.В., Ігнатенко В.Д. Особливості молодіжного сленгу у французькій мові....	46
Пасічний М.В., Пилипенко І.О. Вплив мультимедійних технологій на вивчення англійської мови.....	47
Рева І.В., Рєзнік В.Г. Молодіжний сленг у німецькій мові: його особливості та функції.....	48
Рева І.В., Михайленко О.О. Символічність та аналіз перекладацьких рішень В. Митрофанова у повісті Ернеста Гемінґвея "Старий і море".....	50
Рижак Д.В., Погоріла С.Г. Комунікативні навички фахівця ветеринарної медицини – передумова успіху у професійній діяльності.....	52
Сидорець Д.А., Дем'яненко О.О. Взаємозалежність концептів «гроші» та «гордість» у романі Джейн Остін «Гордість та упередження».....	53

Сойма Д.Р., Столбецька С.Б. Особливості вживання заперечення у французькій мові на матеріалі повісті-казки «Le petit prince» А. Де Сент-Екзюпері.....	55
Сойма Д.Р., Михайленко О.О. Особливості передачі графонів з англійської на українську мову (на матеріалі романів «Квіти для Елджернона» та «Там, де співають раки»).....	57
Старостіна Д.Г., Рєзнік В.Г. Колороніми в німецькомовній політичній культурі: лексико-семантичний аспект.....	59
Худякова В.В., Зелінська В.А. The influence of anthropogenic factors on the behavior of animals during military operations (Вплив антропогенних факторів на поведінку тварин під час військових дій в Україні).....	61
Юрченко О.А., Чернишук Ю.І. Труднощі перекладу фразеологічних одиниць.....	63
Вітвіцька Ю.В., Чернишук Ю.І. Фразеологізми у сфері it в англійській мові.....	64